Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0543/2017 }
B8-0544/2017 }
B8-0547/2017 }
B8-0551/2017 }
B8-0553/2017 }
B8-0554/2017 } RC1

4.10.2017

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
Verts/ALE (B8-0543/2017)
ALDE (B8-0544/2017)
PPE (B8-0547/2017)
S&D (B8-0551/2017)
ECR (B8-0553/2017)
EFDD (B8-0554/2017)

o situaci albínů v Africe, zejména v Malawi
(2017/2868(RSP))

Cristian Dan Preda, Tunne Kelam, Sandra Kalniete, Elmar Brok, Dubravka Šuica, Sven Schulze, Lefteris Christoforou, Ivan Štefanec, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Mairead McGuinness, David McAllister, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Bogdan Brunon Wenta, Tomáš Zdechovský, Elisabetta Gardini, Claude Rolin, Jaromír Štětina, Maurice Ponga, Milan Zver, Csaba Sógor, József Nagy, Brian Hayes, Adam Szejnfeld, Luděk Niedermayer, Patricija Šulin, Anna Záborská, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Deirdre Clune, Andrey Kovatchev, Seán Kelly, Roberta Metsola, Krzysztof Hetman, Stanislav Polčák, Ivana Maletić, Željana Zovko, László Tőkés, Jiří Pospíšil, Inese Vaidere
za skupinu PPE

Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post
za skupinu S&D
Charles Tannock, Ruža Tomašić, Urszula Krupa, Jan Zahradil, Jana Žitňanská, Notis Marias, Ryszard Czarnecki, Monica Macovei, Ryszard Antoni Legutko, Karol Karski, Branislav Škripek, Raffaele Fitto
za skupinu ECR
Hilde Vautmans, Ilhan Kyuchyuk, Izaskun Bilbao Barandica, Johannes Cornelis van Baalen, Javier Nart, Petras Auštrevičius, Marietje Schaake, Urmas Paet, Pavel Telička, Louis Michel, Frédérique Ries, Nathalie Griesbeck, Jasenko Selimovic, Gérard Deprez, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Marian Harkin, Dita Charanzová, Cecilia Wikström, Ivan Jakovčić, Beatriz Becerra Basterrechea, Robert Rochefort, Martina Dlabajová, Nedzhmi Ali, Patricia Lalonde, Ivo Vajgl, Paavo Väyrynen, Filiz Hyusmenova, Valentinas Mazuronis, Norica Nicolai, Carolina Punset, Jozo Radoš
za skupinu ALDE
Bodil Valero, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Jordi Solé, Judith Sargentini, Bart Staes, Michèle Rivasi, Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Igor Šoltes, Davor Škrlec, Bronis Ropė, Michel Reimon, Sven Giegold
za skupinu Verts/ALE
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi, Piernicola Pedicini, Rolandas Paksas, Laura Agea, Laura Ferrara
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o situaci albínů v Africe, zejména v Malawi (2017/2868(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o albinismu v Africe, především na usnesení ze dne 7. července 2016 o situaci osob s albinismem v Africe, zejména v Malawi[1], a na usnesení ze dne 4. září 2008 o zabíjení albínů v Tanzanii[2] ,

– s ohledem na zprávy nezávislého experta OSN ze dne 24. března 2017 a 18. ledna 2016 o uplatňování lidských práv u albínů,

– s ohledem na prohlášení Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) ze dne 13. června 2017 o Mezinárodním dnu osvěty o albinismu,

– s ohledem na tiskovou zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 19. září 2017 nazvanou „Průlomový krok k řešení beztrestnosti v případech porušování lidských práv souvisejícího s čarodějnictvím“ a na tiskovou zprávu ze dne 28. července 2017 nazvanou „Počet hlášených útoků proti albínům klesá, avšak základní příčiny nejsou ve venkovských zdaleka vymýceny“,

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 69/170 ze dne 18. prosince 2014 o Mezinárodním dni osvěty o albinismu,

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 70/229 ze dne 23. prosince 2015 o albínech,

– s ohledem na usnesení Africké komise pro lidská práva a práva národů č. 263 ze dne 5. listopadu 2013 o předcházení útokům proti albínům a jejich diskriminaci,

– s ohledem na regionální akční plán pro období let 2017 až 2021, jehož cílem je vymýtit útoky na albíny v Africe, a na související usnesení Africké komise pro lidská práva a práva národů č. 373 ze dne 22. května 2017,

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv ze dne 10. prosince 1948,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech,

– s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte,

– s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením,

– s ohledem na Mezinárodní úmluvu o odstranění všech forem rasové diskriminace,

– s ohledem na Deklaraci OSN o právech příslušníků národnostních, etnických,

[1] Přijaté texty, P8_TA(2016)0314.
[2] Úř. věst. C 295 E, 4.12.2009, s. 94.

náboženských a jazykových menšin ze dne 18. prosince 1992,

– s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,

– s ohledem na Dohodu o partnerství z Cotonou,

– s ohledem na článek 135 odst. 5 a článek 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že albinismus je dědičné genetické onemocnění, kterým trpí na celém světě asi 20 000 osob, přičemž výskyt tohoto onemocnění je výrazně vyšší v zemích subsaharské Afriky, konkrétně v Tanzanii, Malawi a Burundi, které mají největší koncentraci albínů;

B. vzhledem k tomu, že největší hrozbou pro albíny jsou ve většině afrických zemí zavádějící představy a pověry spojované s tímto onemocněním; vzhledem k tomu, že pro albíny je nejzávažnější hrozbou to, že jsou jim přičítány magické schopnosti; vzhledem k tomu, že takovéto mylné představy vyvolávají násilí a vedou k obchodování s částmi jejich těl, které mají údajně přinášet štěstí, zdraví a bohatství; vzhledem k tomu, že albínky jsou často obětí znásilnění, neboť panuje falešné přesvědčení, že pohlavním stykem s albínkou lze vyléčit HIV/AIDS;

C. vzhledem k tomu, že podle sdružení zabývajících se lidskými právy došlo v Africe v posledním desetiletí k více než 600 útokům na albíny, přičemž tento údaj je s největší pravděpodobností podhodnocený; vzhledem k tomu, že počet těchto útoků v posledních letech výrazně stoupl, především v Malawi, Tanzanii a Mosambiku;

D. vzhledem k tomu, že v 25 afrických zemích došlo v roce 2016 ke 172 vraždám albínů a k 276 případům jiného typu napadení těchto osob; vzhledem k tomu, že v tomto roce byly útoky na albíny kromě Malawi hlášeny také v Burundi, Mosambiku, Zambii a Tanzanii, přičemž ve většině případů se podle zpráv jednalo o děti;

E. vzhledem k tomu, že novou vlnu útoků na albíny a jejich zabíjení, která vypukla na začátku roku 2017, dále rozdmýchávají selhání systému trestního soudnictví Malawi, v jejichž důsledku je tato zranitelná skupiny vydána na pospas zločineckým gangům; vzhledem k tomu, že od ledna 2017 byli zabiti nejméně dva albíni, přičemž sedm dalších osob nahlásilo trestné činy, jako je pokus o vraždu nebo únos;

F. vzhledem k tomu, že i když byly v roce 2016 v Malawi přijaty přísnější právní předpisy, včetně reformy trestního zákoníku a tzv. zákona o anatomii („Anatomy Act“), nezabránilo to opětovnému vypuknutí zabíjení a útoků namířených proti této zranitelné skupině, a to zejména v důsledku slabého vymáhání práva a nedostatečné soudní kapacity, základních příčin a společenského a kulturního klimatu a skutečnosti, že jen ve velmi málo případech jsou pachatelé označeni, pohnáni k odpovědnosti nebo odsouzeni;

G. vzhledem k tomu, že albíni čelí extrémnímu porušování lidských práv, od obtěžování, pronásledování, společenské diskriminace a vyloučení až po únosy, znásilnění a vraždy;

H. vzhledem k tomu, že sociálním vyloučením jsou zvláště ohroženy ženy a děti s

albinismem; vzhledem k tomu, že nemluvňat trpících albinismem se jejich rodiny zříkají; vzhledem k tomu, že tato situace má negativní dopad na vzdělávání dětí v důsledku šikany, stigmatizace a obecného strachu z útoků;

I. vzhledem k tomu, že tanzanská vláda zahájila důrazné a citelné kroky s cílem vymýtit čarodějnictví v zemi, mimo jiné pozastavila licence tradičním léčitelům a zatkla řadu šamanů; vzhledem k tomu, že tanzanský prezident jmenoval v roce 2008 prvního poslance parlamentu s albinismem a v prosinci 2015 prvního albínského náměstka ministra;

J. vzhledem k tomu, že Mosambik, Nigérie a Keňa přijaly akční plán pro reakci na útoky, jehož účelem je podpora vzdělávání veřejnosti týkajícího se albinismu a zvyšování informovanosti o této otázce v rodinách a komunitách, zajištění ochrany a sociální pomoci albínům, zajištění právní pomoci, procesní rychlosti a prevence útoků, sdílení a zveřejňování soudních rozhodnutí jakožto odrazujícího prostředku a provádění dalšího výzkumu s cílem zlepšit opatření určená v tomto plánu a podpořit tvorbu politik vycházející z průkazných údajů;

K. vzhledem k tomu, že Africká komise pro lidská práva a práva národů přijala v červnu 2017 regionální akční plán pro období let 2017 až 2021, jehož cílem je zastavit útoky na albíny a který podpořila OSN i různí regionální a mezinárodní aktéři; vzhledem k tomu, že tento akční plán má sloužit k podpoře společného úsilí a opatření zaměřených na boj proti násilí páchanému na albínech a k ochraně jejich práv i práv jejich rodin;

L. vzhledem k tomu, že i přes stále větší mezinárodní zviditelňování tohoto problému a přijetí nových právních předpisů v daných zemích je i nadále jen velmi málo stíhaných a odsouzených a v mnoha afrických zemích stále dochází k trestným činům a k mučení, které zůstávají zcela nepotrestány;

M. vzhledem k tomu, že kvůli zabíjení, mrzačení, obtěžování a stigmatizaci musely stovky albínů opustit své domovy a hledat útočiště v provizorních ubytovacích zařízeních; vzhledem k tomu, že tato situace uvedla albíny do nejistoty a vyvolala u nich pocit ohrožení a omezuje také jejich přístup k základním službám, jako je zdravotní péče a vzdělávání, a k pracovním příležitostem a účasti na společenském dění; vzhledem k tomu, že přístup k odpovídající zdravotní péči, včetně preventivní medikace proti rakovině kůže, ztěžují problémy, kterým albíni čelí a které by bylo možné odstranit rozvojem zdravotních zařízení a lékařských znalostí v tomto regionu;

N. vzhledem k tomu, že dlouhotrvající a dokonce stálá psychosociální újma je zapříčiněna celoživotními obavami a diskriminací;

O. vzhledem k tomu, že byl v březnu 2015 Organizací spojených národů jmenován první nezávislý odborník na otázku lidských práv albínů, Ikponwosa Ero, a že byl 13. červen oficiálně prohlášen Mezinárodním dnem osvěty o albinismu;

P. vzhledem k tomu, že EU uspořádala veřejné osvětové kampaně, aby zajistila větší informovanost o tomto problému a podpořila zapojení organizací občanské společnosti a rovněž úsilí místních orgánů zaměřené na budování kapacit v rámci boje proti zabíjení albínů;

Q. vzhledem k tomu, že albíni jsou neúměrně zatíženi chudobou z důvodu násilí, diskriminace a marginalizace, jimž musí čelit;

1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad přetrvávající a rozšířenou diskriminací a perzekucí albínů v Africe, zejména po nedávném vzedmutí vlny násilí v Malawi; důrazně odsuzuje veškeré případy zabíjení, únosů, mrzačení a jiného nelidského a ponižujícího zacházení s albíny a vyslovuje rodinám obětí soustrast a sounáležitost; odsuzuje kromě toho veškeré spekulativní obchodování s částmi těl albínů;

2. zůstává hluboce znepokojen tím, že zavedení přísnějších právních předpisů v Malawi nezabránilo nedávnému obnovení útoků proti albínům; vítá reformy trestního zákoníků a zákona o anatomii; nicméně vyzývá malawské orgány, aby plně vyšetřily řadu trestných činů, ke kterým došlo v nedávné době a které byly namířeny proti albínům, a aby pohnaly pachatele trestných činů spojených s albinismem k odpovědnosti;

3. připomíná, že stát je primárně odpovědný za ochranu svých občanů, včetně zranitelných skupin, a vyzývá malawskou vládu, aby albínům v souladu s mezinárodními závazky a povinnostmi své země v oblasti lidských práv poskytla účinnou ochranu za účelem prosazení jejich práva na život a zajištění osobní bezpečnosti;

4. naléhavě žádá malawské orgány, aby aktivně zakročily proti veškerým zločineckým organizacím, které využívají čarodějnické praktiky a obchodují s lidmi, poskytly policejním složkám náležitou odbornou přípravu a zdroje, důkladně vyšetřily trestné činy spojené s albinismem, ukončily stav beztrestnosti, se vší naléhavostí usilovaly o mezinárodní podporu pro vedení nestranného a účinného vyšetřování všech zaznamenaných útoků proti albínům a aby byli pachatelé těchto činů postaveni před soud a museli se zodpovídat ze svého jednání;

5. vyzývá africké státy, jichž se tento problém týká, aby podle potřeby upravily právní předpisy s cílem kriminalizovat držení částí lidského těla a obchodování s nimi;

6. vyzývá malawskou vládu, aby účinně naplňovala zdravotní, psychologické a sociální potřeby albínů tak, že jim v rámci politik začleňování zaručí rovný přístup ke zdravotní péči a vzdělání; připomíná, že přístup ke zdravotní péči a vzdělání zůstává v případě albínů značnou výzvou, již je třeba řešit; vyzývá k navýšení investic do vytváření vhodných sociálních, pečovatelských a poradenských struktur pro oběti, zejména ženy a děti, a k lepšímu naplňování jejich zdravotních a psychologických potřeb; trvá na tom, že by měly být zavedeny politiky k usnadnění opětovného začlenění těchto osob do jejich komunit;

7. zdůrazňuje, že všeobecná neznalost toho, co je albinismus a jaká mají albíni zdravotní specifika, často vede ke zhoršení zdravotního stavu těchto osob; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby albíni měli přístup ke zdravotní péči, a to zejména ve venkovských a odlehlých oblastech; domnívá se, že zdravotnický personál by měl být proškolen, aby byl obeznámen se specifiky albinismu; žádá lepší odbornou přípravu učitelů a vedení škol v otázce albinismu a žádá, aby malawské orgány usnadnily přístup albínů ke vzdělání a k možnostem, které přináší;

8. vítá úsilí, které vyvíjí tanzanská vláda při boji proti diskriminaci albínů, a rovněž její rozhodnutí postavit mimo zákon šamany ve snaze zastavit zabíjení albínů, přičemž si ovšem uvědomuje, že k soudnímu řízení dospěje příliš málo případů; kromě toho vítá úsilí Mosambiku, Keni a Nigérie;

9. opakuje, že je třeba vložit více úsilí do řešení základních příčin diskriminace a násilí namířených proti albínům, a to formou veřejných osvětových kampaní; zdůrazňuje klíčovou roli místních orgánů a organizací občanské společnosti při prosazování práv albínů, při informování a vzdělávání obyvatel a při vyvracení mýtů a předsudků spojených s albinismem;

10. je znepokojen specifickými obtížemi, s nimiž se potýkají ženy a děti s albinismem a kvůli nimž jsou ve větší míře ohroženy chudobou, nejistotou a izolací; trvá na tom, že by všechny oběti měly mít přístup k náležité lékařské a psychologické péči a že by měly být zavedeny vhodné politiky, které usnadní opětovné začlenění těchto osob do jejich komunit;

11. vyzývá orgány zemí, jichž se tento problém týká, aby se ve spolupráci se svými mezinárodními a regionálními partnery zavázaly k potírání škodlivých pověr, na jejichž základě jsou albíni i nadále pronásledováni, a aby zároveň přijaly veškerá nezbytná opatření s cílem předcházet a zabránit nelegálnímu obchodu s částmi těl albínů, znovu otevřít případy podezření z vykrádání hrobů, vysledovat a identifikovat zdroj poptávky po těchto částech těl a pohnat „lovce albínů“ k odpovědnosti;

12. připomíná, že násilí namířené proti albínům má často přeshraniční rozměr, a trvá na tom, že je v této záležitosti zapotřebí posílit regionální spolupráci; vítá proto veškeré iniciativy na regionální a mezinárodní úrovni k potírání násilí namířeného proti albínům a zejména skutečnost, že Africká unie a OSN nedávno přijaly regionální akční plán pro otázku albinismu na období 2017–2021, což je pozitivní a konkrétní známka odhodlání vedoucích afrických politických činitelů; vyzývá k okamžitému a účinnému provedení tohoto plánu;

13. vyzývá EU a její členské státy, aby byly i nadále v kontaktu se zeměmi, jichž se tento problém týká, a aby účinně podporovaly jejich úsilí formulovat politiky určené k naplňování zvláštních potřeb albínů a zaručení jejich práv na základě zásady nediskriminace a sociálního začlenění, a to tím, že jim poskytnou potřebnou finanční a technickou pomoc;

14. vyzývá EU, aby i nadále bedlivě sledovala stav dodržování lidských práv albínů v Africe, zejména formou pravidelných zpráv a návazné činnosti svých delegací, a aby i nadále prosazovala výrazné zkvalitnění ochrany těchto osob a posílení jejich sociální integrace;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům Malawi a Tanzanie, Africké unii a generálnímu tajemníkovi OSN.